

Nr 65

Av herr Spångberg m. fl., om förbud mot spridande av radioaktivt stoff i militärt övningsyfte.

Inom försvarsväsendet har man för närvarande planer på att använda radioaktiv atomaska, smutsigt radioaktivt atomstoff, vid militära övningar. Enligt uppgifter avses att dylika experiment skall ingå i någon övning redan innevarande år. Meningen är att det radioaktiva stoffet skall framställas hos AB Atomenergi. Den radioaktiva strålningen från denna aska är livsfarlig, varför den skall förvaras i blybehållare och i dessa transporteras till övningsplatserna. Vid övningarna skall stoffet strös ut i terräng samt strös ut på klädesplagg, varefter övningsdeltagare skall söka reda på det radioaktiva materialet, som beräknas kunna rengöras från sin radioaktivitet.

Det stoff som avses för övningarna har så stark aktivitet, att den som vistas i omedelbar närhet, exempelvis på en meters avstånd under en timmes tid, kan erhålla skador. Om dylikt stoff inandas eller träffar huden medför det fara, som rätt snart kan upptäckas genom sjukdom, men som även kan ta avsevärd tid innan den upptäcks.

Även om övningar av detta slag skulle förläggas ute i fjällvärlden, kan det medföra faror för människor och djur. Det har emellertid uppgivits att övningar planeras i närheten av bebyggda områden men avses skola ske under uttalande av skarpa varningar för farorna som kommer att lura i terrängen. Det är uppenbart att de planerade experimenten även medför experiment med människors hälsa och liv. Övningar med radioaktivt stoff, på sätt som militären nu planerar, skulle även innebära ett principiellt erkännande av detta terrormedel. I stället för att använda dylikt material borde vårt land protestera mot de atomexperiment som företagits av andra länder och som medfört nedfall av radioaktivt stoff över vårt land. Riksdagen bör besluta om förbud för användande av radioaktivt stoff i experimentyfte, som kan medföra fara för människors hälsa och liv.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förbud för spridande av radioaktiv atomaska eller liknande radioaktivt stoff i militära övningsyften.

Stockholm den 23 januari 1959

Aug. Spångberg

Helge Lindström

Olof Andreasson